

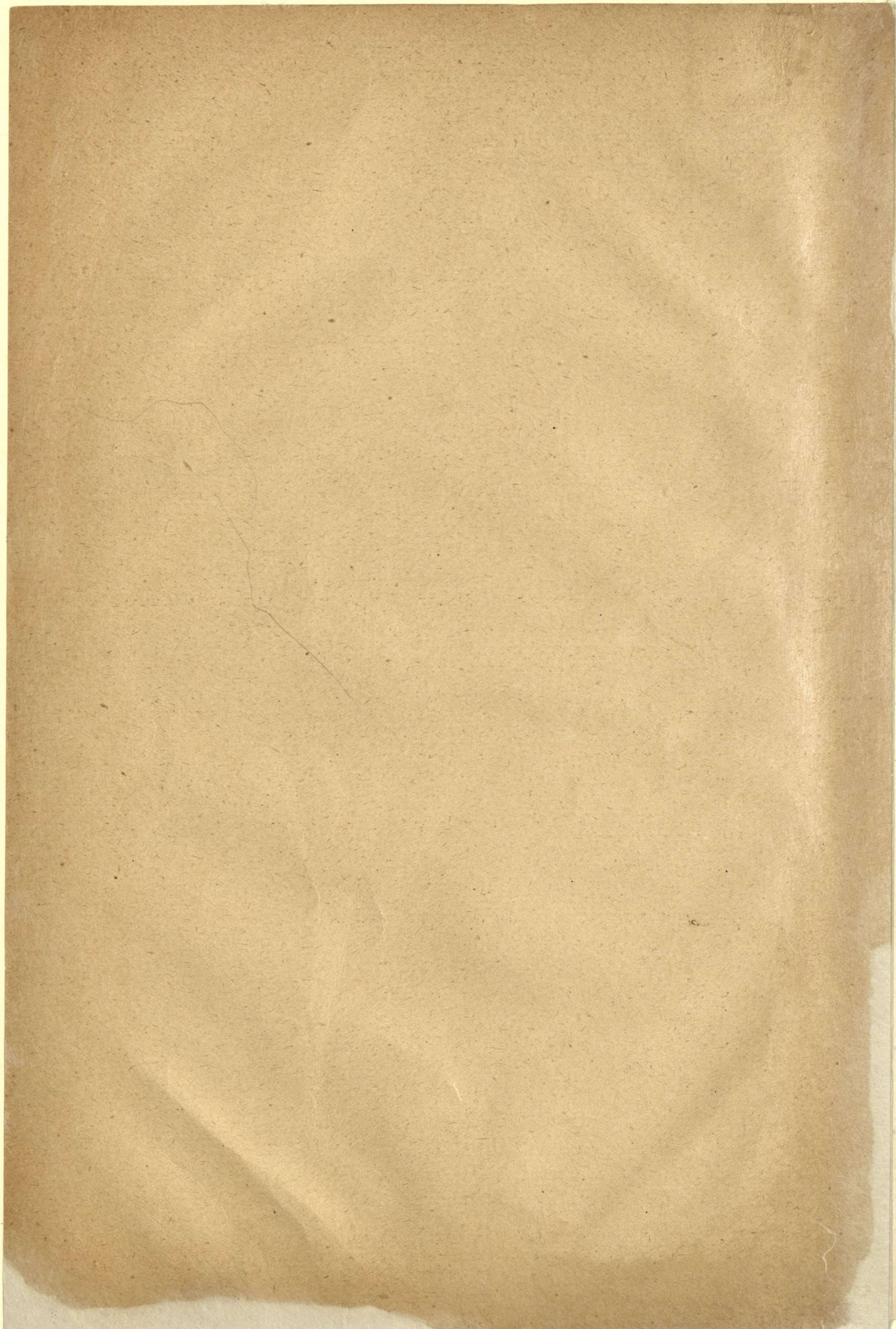
GLASNIK MUZEJSKEGA DRUŠTVA ZA SLOVENIJO
BULLETIN DE L'ASSOCIATION DU MUSÉE DE SLOVÉNIE
XIV, 1933

POSEBNI ODTIS — EXTRAIT

DR. MELITTA PIVEC-STELE
NAŠE KNJIŽNICE

LJUBLJANA 1933

JUGOSLOVANSKA TISKARNA V LJUBLJANI

Naše knjižnice.

Poskus statistike. Dodatek.

Letošnje pomladi objavljena statistika naših knjižnic (GMD, XIII, 71—92) je zbudila živahen odmev, čigar rezultat je tudi dodatek, ki ga tukaj priobčujemo.¹

I. Znanstvene in strokovne knjižnice.

Knjižnica instituta za rudarstvo.

Ust. 1925. Vzdržuje se z drž. dotacijo. Inv. št. 2700, štev. zv. ca. 3000, knjig ca. 1850, revij 950; skoraj vse vez. V posl. Rudarskega paviljona, Aškerčeva c.; oprema: obstenske stelaže. Knjige so postavljene po formatu; kartoteka po avtorjih. Odprta vsak del. 8—12, 14—16. Knj. se poslužujejo predvsem nastavniki rudarskega oddelka, deloma tudi dijaki; na dom se izposojujejo knjige samo nastavnikom. Upr. prof. ing. Aleksej A. Kopylov; pom. asistent instituta za rudarstvo.

Knjižnica instituta za rudarska merjenja.

Ust. 1931. Vzdržuje se z drž. dotacijo. Štev. knjig 12 (vsled nezadostnih kreditov). V posl. Rudarskega paviljona. Upr. prof. ing. Dimitrij Frost.

Knjižnica Društva slušateljev filozofske fakultete.

Ust. 1920. Knj. vzdržuje društvo. Št. inv. 154, štev. knjig 118, revij 36, vez. knjig 93. V posl. univerze; oprema: 1 omara. Knjige so postavljene kronologično, predmetni katalog. Odprta vsak ponedeljek 11—12. Knj. se poslužujejo filozofi; knjige se izposojajo na dom. Knjižničarja določa vsak semester odbor; sed. Stane Mihelič, cand. phil.

³ O njem J. Glonar v Slov. biogr. leks., I, 662—3.

⁴ Prim. Krones, Gesch. d. Karl-Franzens Universität in Graz, 134.

¹ Razporeditev knjižnic, kratice itd., nespremenjeno.

L 18. 9. 1946 / 489

Škofijska knjižnica v Ljubljani.

Ust. 1875, ko je knezoškof dr. Jernej Widmer, po svoji odpovedi in preselitvi v Kranj, zapustil svojo knj. škofijski menzi. Knj. je brez sredstev in se ne izpopolnjuje. Štev. del 4057, skoraj vse vezano; nekaj rokopisov ustanovitelja. V 2. nadstr. škofijskega dvorca, v precej veliki dvorani; z dostropnimi stelažami dobro preskrbljena. Knjige so postavljene po strokah. Alfab. kat., v 2 foliantih, je sestavil l. 1892 o. Vid Loinger S. J., po naročilu knezoškofa dr. Jak. Missie. Knj. ni odprta, knjige se izposojajo le na prošnjo na pisarno znanim interesentom.

Zasebna biblioteka kapucinskega samostana v Škofji Loki.

Ust. po redovnih konstitucijah istočasno ali nekaj let po ustanovitvi samostana 1707;² prve knjige so prišle iz ljubljanskega in kranjskega kapucinskega samostana. Knj. vzdržuje samostan. Štev. zv. nad 6000, knjig nad 5000, tri četrtine knjig je vez., mnogo v pos. kapuc. vezavo (belo svinjsko usnje z grbom bivše štajersko-ilirske kapuc. province); nekaj vez. rokopisov teološke in filozofske vsebine 18. in 19. stoletja, in rokopis pasijonske procesije v Šk. Loki, 1721³ (sedaj shranjen v samostanskem arhivu). V posl. samostana, od 1841 v 2 sobah, ki sta že premajhni; vse stelaže so prenatrpane (knjige v dveh in treh vrstah); premestitev knj. v večje prostore v novem noviciatskem posl. se namerava prihodnje poletje. Knjige so postavljene po strokah (predpisani način). Star vez. kat. (Cathalogus librorum bibliothecae Locopolitanae Fratrum Minorum Capucino- rum, ki služi »in tantum quantum« še sedaj) ima na 1. str. opombo: Promemoria. — Bibliotheca Locopolitana Fratrum Minorum Capucino- rum per unam cellam extenuata et in praesentem ordinem, quantum licuit, redacta fuit a. 1841 sub auspiciis Admodum Revdi P. Aloysii Scherovitz (Žerovec) ab Idria, p. t. Ministri Provincialis simulque hic loci actualis Guardiani; libri vero ex sublatis monasteriis hujus Provinciae Styriacae, praesertim e monasteriis Krainburgensi, Labacensi, Neostadiensi necnon ex aliis quibus- dam veteri Cathalogo Bibliothecae Locopolitanae iuxta competentes Rubricas adscriba- bentur. Novejšega kat. in inv. zdaj še ni, zaradi nameravane premestitve. Knj. je name- njena samo samostanski družini, izposojanje izven samostana je strogo prepovedano.⁴ Provincialno predstojništvo določa vsako triletje enega izmed patrov za bibliotekarja; sed. lektor o. Oton Kocjan, provinc. arhivar.

Knjižnica minoritskega samostana v Ptuj.

Samostan ust. v 13. stoletju, postanek knj. ni natančno ugotovljen. Knj. vzdržuje samostan. Štev. zv. ca. 5000; večina knjig je vez. V posl. samostana, 1925 prenesena v bolj primerne prostore, 1931 opremljena z novimi omarami in stelažami. Knjige so postavljene po formatu. Star, zelo pomanjkljiv kat. iz 1833; nov list. kat. se je začel v letošnjih počitnicah. Knj. je namenjena članom samostana, v izrednih slučajih, v znan- stvene svrhe, je dostopna tudi drugim osebam. Po vsebini so v prvi vrsti zastopana teo- loška dela, potem filozofska, manj zgodovinska; tudi zelo redke knjige.

Knjižnica frančiškanskega samostana v Novem mestu.

Ust. obenem s samostanom, 1472. Štev. zv. ca. 12.000, vez. knjig ca. 8000. V posl. samostana, 1910 prenesena v nove prostore; oprema: stelaže in omare. Knjige so postavl- ljene po strokah; alf. list. kat. Upr. eden izmed patrov.

Frančiškanska knjižnica v Kamniku.

Ust. verjetno kmalu po ustanovitvi samostana, 1627. Knj. vzdržuje samostan. Inv. št. 7402, štev. zv. 9000, revij 11; časopisi 4; vse knjige vez. V posl. samostana, v dveh lokalih, starem in novem, določenem 1920 (ki pa je skoraj brez dnevne luči in se mora umetno razsvetljevati); oprema: stelaže. Knjige so postavljene po formatu, v novem lokalu v 1 vrsti, v starem v 2 in 3 vrstah. Kat.: 1. Catalogus librorum in quatuordecim classes⁵ distributorum bibliothecae et Conventus P. P. Franciscanorum Lithopoli conscriptus a. 1760. 2. Repertorium librorum in bibliotheca P. P. Franciscanorum contentorum con- scriptum a. 1828. 3. Catalogus continens nomina auctorum, numeros operum voluminum- que librorum necnon signatio loci ubi deposita opera inveniuntur conscriptus pro biblio- theca P. P. Franciscanorum conventus Camnicensis a. 1868. 4. Catalogus in quo reperiun- tur nomina auctorum, numeri operum voluminumque librorum nec non signatio loci ubi deposita opera inveniuntur conscriptus pro bibliotheca P. P. Franciscanorum Conventus Camnicensis a. 1895; 5. 2 list. kat., alf. avtorski in strok. Knj. je namenjena redovni dru- žini. Knjižničar je imenovan od redovnega predstojništva; sed. p. Bernardin Mlakar.

² Merckh-würdige Verzeichnung etc. ex a. 1741. Archiv. Conv.

³ A. Koblar, Pasijonske igre na Kranjskem, IMD, II, 110—125. — J. Mantuani, Pasijonska procesija v Loki, Carniola, VII, 222—232; VIII, 15—44.

⁴ P. Angelicus Eberl O. Cap., Bibliothek-Ordnung der Bayerischen Kapuziner- Ordens-Provinz. München, 1898.

⁵ Razvrstitev po strokah starih samostanskih kat. so prevzeli kat. srednješolskih knj., in je tam omenjena.

Knjižnica misijonarjev v Ljubljani.

Ust. 1883. Šteje ca. 5800 del s 7300 zv. in 162 revij. V misijonski hiši, Tabor 12. Knjige so razvrščene po strokah, v stelažah. 2 kat.: avtorska in predmetna kartoteka.

Knjižnica frančiškanskega samostana v Mariboru.

Ust. z ustanovitvijo samostana, 1864. Prve knjige je podaril frančiškanski samostan v Gradcu. Knj. vzdržuje samostan; knj. so tudi pripadle knjige nekaterih umrlih duhovnikov in knjige umrlih patrov. Štev. del 4217, zv. 6546; skoraj vse vez. V poslopju samostana, v 2. nadstr.; oprema: visoke in globoke stelaže; knjige so postavljene po stroki in po formatu, v 2 in 3 vrstah. Kat.: vez. predmetni in list. alf. Knj. služi samo članom samostanske družine; knjige so skoraj izključno teol.-praktične vsebine. Sed. upr. p. Severin Korošec.

V samostanu se nahaja tudi knj. 3. reda (še le v začetkih), ki izposoja knjige le svojim članom.

Misijonska knjižnica v Ljubljani.

Ust. 1923 od uredništva mesečnika »Katoliški misijoni« s sodelovanjem univ. prof. dr. L. Ehrlicha in prof. J. Pavlina. Šteje 1400 knjig in 160 revij v raznih evropskih jezikih. Je izključno misijološke vsebine in menda edina in najpopolnejša te vrste v Jugoslaviji. Hrani mnogo etnološkega materiala, poleg knjig več atlantov in podrobnih zemljevidov misijonskih pokrajin. V pritličju misijonske hiše. Knjige so postavljene po formatu, v zasteklenih omarah. Kat.: vez. inv., avtorska in predmetna kartoteka. Delni tisk. kat. v prilogi Misijonskega koledarja 1924. Knj. je namenjena predvsem uredništvu »K. m.«, a izposoja tudi resnim interesentom.

Knjižnica misijonarjev v Celju.

Ust. 1853. Šteje ca. 4100 knjig in 18 revij. V misijonski hiši Sv. Jožef pri Celju. Knjige so postavljene po strokah, v stelažah. Vez. inv. kat.

Knjižnica misijonišča v Grobljah pri Domžalah.

Ust. 1920. Šteje ca. 2200 knjig in 16 revij. Knjige so postavljene po strokah, v stelažah. Kat. se še izdeluje. Knj. je namenjena članom Misijonišča.⁶

Knjižnica cistercijske opatije v Stični.

Obnovljena 1898 pri obnovitvi samostana; prejšnja deloma uničena, deloma raznesena; glavni del, ki je še ohranjen, je prevzela drž. lic. knj. v Ljubljani 1790. Knjižnico vzdržuje samostanska uprava. Štev. zv. ca. 8000, revij in časopisov ca. 50; ²/₃ knjig je vez. Ker vsi oddelki še niso urejeni, ni še vse inv. V posl. samostana; oprema: 1 omara, 9 stelaž. List. alf. kat. (a še nepopoln). Knj. se poslužujejo predvsem dijaki-domačini in duhovniki. Upr.: prejšnji p. Bernard Raznožnik, sed. p. Stanislav Mali.

Knjižnica kartuzije v Pleterjah.

Samostan ust. 1404 od Hermana II. Celjskega, ukinjen 1595, obnovljen 1899 od Velike kartuzije. Knj. je sestavljena iz novih nakupov 33 let in iz knj. kartuzijancev iz Nancya (ki so 1901 našli zavetje v Pleterjah), ki je samo deponirana; oba dela skupaj štejeta 11.000 zv. Rokopisov je 62, večinoma last knj. iz Nancya, ki jih je sama prejela iz uničenih kartuzij v Strassburgu, Molsheimu itd. (Pos. zanimivi 3 antifonarji 16. stol.) Knj. je nastanjena v 1. nadstr. samostana, v veliki štirikotni, dobro razsvetljeni, 2. nadstr. visoki dvorani; 2 sosednji sobi sta rezervirani za rokopise, dublete itd. Višji predali stelaž so dostopni z lestvicami; bolj praktična bi bila galerija, tudi drugačna izdelava stropa bi bila želeti. (Znatno štev. knjig se nahaja tudi v celicah priorja, vikarjev, prokuratorja, koadjutorja in predstojnika novincev, in vsak kartuzijanec ima v svoji celici knjige, potrebne za njegovo delo.) Kat. knjig: listki v več zvezkih; kat. rokopisov: vez. knjiga. Vezavo knjig izvršujejo člani samostana. Pečat knj. je posnet po edini ohranjeni freski stare cerkve, ki ponazaruje vokabel kartuzije: Tronus S. S. Trinitatis. Knj. služi v prvi vrsti članom kartuzije, ki pa rada izposojuje v znanstvene svrhe. Sed. bibliotekar Fr. Louis-Marie de Massiac.

II. Šolske knjižnice.**Knjižnica misijonskega dijaškega doma v Ljubljani.**

Ust. 1905 ob ustanovitvi zavoda. Šteje ca. 3200 del s ca. 4000 zv., 15 revij, 12 zemljevidov, učne zbirke itd. (Večinoma leposlovne in popularne-znanstvene vsebine, primerne humanističnemu študiju dijakov-gojencev.) V prostorih Dijaškega doma, Tabor 12. Knjige so razvrščene po strokah, v stelažah. Vez. inv. kat., deloma tudi list. predmetni.⁷

⁶ Vse te knjižnice vzdržuje Misijonska družba sv. Vincencija Pavelskega; velik del knjig pa je zasebna last posameznih članov družbe.

⁷ Gl. opombo 6.

III. Ljudske in društvene knjižnice.

Biblioteka Ruske Matice v Ljubljani.

Ust. 1924, kot ena izmed ustanov R. M., ustanovljene isto leto na pobudo univ. prof. dr. Aleksandra Bilimoviča. Pri ustanovitvi je dobila v dar knjige Ruskega krožka, ki je obstojal še pred vojno (pod predsedstvom dr. Ljudevita Jenka) in druge darove, posebno ruske klasike od dr. Vladimirja Franceva (Praga). Dohodki knj.: abonentna plača, članarina, obresti poklonila ge. E. Kopylove. Štev. zv. 3473, revij 9, časopisov 6, vez. knjig ca. 3000. V hiši Jurčičev trg 3; oprema: omare. Knjige so postavljene kronologično. Litografiran predmetni kat. (1929), s period. dodatki. Poročila o knj. skupno s poročili o delovanju R. M. v ruskih dnevnikih (Russkij Golos itd.) Odprta vsak delavnik 9—12, v ponedeljek, sredo in petek še 18—19. Abonentov v Ljubljani 85, izven Ljubljane 75, ne samo v Sloveniji, temveč skoro v vseh banovinah Jugoslavije. Prvi knjižničar Peter Dobrinin (abs. jurist), sed. Vladimir Pervago.

Knjižnica Švabsko-nemške kulturne zveze v Novem Sadu, podružnica Ljubljana (Schwäbisch-deutscher Kulturbund).

Ust. 1933. Vzdržuje se z izposojevalnino. Inv. št. 2679, vse knjige vez.; 4 časopisi. V hiši Florijanska ul. 27, v 2 sobah; oprema: stelaže in omare. Kat.: vez. alf. avtorski in vez. predmetni. Odprta v sredo in soboto 18—19½. Večina knjig je leposlovne vsebine, nekaj znanstvene. Knj. upravlja 3 članski odbor, delo opravljajo menjaje društveni člani.

Simon Gregorčičeva ljudska knjižnica v Ljubljani.

(Združena je z »Ignac Gruntarjevo knjižnico Sokola I, Tabor«.)

Ust. 1911, od društev: Akademija, Prosveta, Ljubljanski Sokol. 1920 je prišla v last Sokola I. Knj. se vzdržuje z izposojevalnino in podporo Sokola I. Knj. šteje 8000 knjig. V hiši Vidovdanska c. 2, dvorišče; oprema: 7 stelaž in 5 omar. Vez. kat., ločen po jezikovnih oddelkih. Odprta v torek, petek in soboto, 17—19; dnevno ca. 15 obiskovalcev; poslužujejo se knj. večinoma delavci, uradniki, dijaki; knjige se izposojujejo proti izkaznici za 14 dni. Upr. Sokol I potom določenega odbora; predsednik J. Tratar (uč.), knjižničar Fr. Verbič (drž. uradnik), blagajnik I. Smrekar in 5 odbornikov.

V zadnjem »Glasniku« navedene številke se s tem dodatkom spreminijo na sledeči način:

76 znanstvenih in strokovnih knjižnic s	493.987 zvezki,
52 šolskih knjižnic z	202.963 zvezki,
398 ljudskih in društvenih knjižnic s	367.529 zvezki,
skupaj 526 ⁸ knjižnic z	1,064.479 zvezki. ⁹

Celotna slika se bistveno ne spreminja, a večina sedaj obravnavanih knjižnic pripada skupini starih knjižnic z zgodovinsko tradicijo in predstavlja lep del naše avtohtone, organsko rastle posesti.¹⁰

Résumé. Dans ce Supplément de la Statistique des bibliothèques de Slovénie, l'auteur traite encore une vingtaine de bibliothèques, pour la plupart anciennes. Le tableau général n'est pas altéré, mais les chiffres dernièrement cités se modifient de la manière suivante: 76 bibliothèques scientifiques, 493.987 volumes; 52 bibliothèques scolaires (de l'enseignement secondaire), 202.963 volumes; 398 bibliothèques populaires (d'associations), 367.529 volumes; en tout 526 bibliothèques possédant 1,064.479 volumes.

Dr. Melitta Pivec-Stelè.

⁸ Popravi str. 90 in 91: 407 v 507.

⁹ Glede končne številke je treba upoštevati dvoje: a) po razpustu Prosvetne zveze je del njenih podružnic zopet upostavljen, del ostane ukinjen, kar pomeni minus; b) v polletju med prvo statistiko in dodatkom izkažejo vse knjižnice svoj naravni prirastek, kar pomeni plus; oboje se nekako kompenzira.

¹⁰ Zahvaljujem se vsem, ki so s svojimi podatki omogočili Dodatek, in obžalujem, da se nekateri kljub naknadnim prošnjam niso odzvali.

III. Priloge in dodatki k knjigi

Biblioteka Ruske Matice v Ljubljani...
Leta 1924, ko sta izšli dve knjigi...
Leta 1925, ko sta izšli dve knjigi...
Leta 1926, ko sta izšli dve knjigi...

Knjige, ki so bile izdane v Ljubljani...

Leta 1927, ko sta izšli dve knjigi...

Leta 1928, ko sta izšli dve knjigi...

Leta 1929, ko sta izšli dve knjigi...

Leta 1930, ko sta izšli dve knjigi...

Leta 1931, ko sta izšli dve knjigi...

Leta 1932, ko sta izšli dve knjigi...

Leta 1933, ko sta izšli dve knjigi...

Leta 1934, ko sta izšli dve knjigi...

Leta 1935, ko sta izšli dve knjigi...

Leta 1936, ko sta izšli dve knjigi...

Leta 1937, ko sta izšli dve knjigi...

Leta 1938, ko sta izšli dve knjigi...

Leta 1939, ko sta izšli dve knjigi...

Leta 1940, ko sta izšli dve knjigi...

Leta 1941, ko sta izšli dve knjigi...

Leta 1942, ko sta izšli dve knjigi...

Leta 1943, ko sta izšli dve knjigi...

Leta 1944, ko sta izšli dve knjigi...

Leta 1945, ko sta izšli dve knjigi...

Leta 1946, ko sta izšli dve knjigi...

Leta 1947, ko sta izšli dve knjigi...

Leta 1948, ko sta izšli dve knjigi...

Leta 1949, ko sta izšli dve knjigi...